

Stičišče energije, varnosti in trajnosti

Poročilo o turški atlantski varnostni konferenci 2024

Letošnja Turška atlantska varnostna konferenca (TASC), ki je potekala od 31. januarja do 2. februarja 2024 v hotelu Double Tree by Hilton Piyalepaşa v Istanbulu, se je osredotočila na varnost energetske oskrbe v Črnem morju. Dogodek se je izkazal kot ključni forum za razprave o krepitvi energetske varnosti, razširitvi nabora energetskih virov in obravnavi izzivov, povezanih z odvisnostjo od uvožene energije v obdobju geopolitičnih nemirov in prehoda k trajnostnim energetskim praksam. Konferenca je gostila ugledne govorce iz različnih sektorjev, vključno iz akademske sfere, industrije in diplomacije, ki so prispevali svoje strokovno znanje k razpravam o energetske varnosti in trajnosti v regiji Črnega morja.

Med govorce so bili Gulmira Rzayeva iz Oxfordskega inštituta za energetske študije, Elena Petrova Poptodorova iz ATA Bolgarija in Mehmet Efe Biresselioğlu iz Univerze za ekonomijo v Izmirju. Konferenca je prav tako pozdravila prispevke Leventa Özcan iz Borusan EnBW Energy Investment and Production Inc., Mehmeta Leventa Yılmaz iz Girişim Elektrik in Orhana Gafarlıja iz Univerze v Ankari, Pınar İpek iz Univerze za ekonomijo in tehnologijo TOBB, Özlem Arzu Azer iz Univerze Istanbul Atlas, Buraka Yitgina iz APLUS Energy, Oktaya Tanrıseverja iz Tehnične univerze na Bližnjem vzhodu, Nj. Eks. Vasyla Bodnarja, veleposlanika Ukrajine v Turčiji, Angele Kedaitiene iz CCE – *Club Climate Europe*, Göktürka Poyrazoğluja iz Univerze Özyeğin in Mitata Çelikipalo iz Univerze Kadir Has.

Njihovi vpogledi in analize so obogatili diskurz konference o varnosti energetske oskrbe in strateškem načrtovanju energije v regiji.

Krepitev regionalnega energetskega sodelovanja

Razprave o krepitvi regionalnega energetskega sodelovanja so se poglobile v kritično vlogo Črnega morja kot osrednjega energetskega povezovalca, pri čemer so govorce poudarili nujno potrebo po diverzifikaciji energetskih virov in načinov transporta. Ta poudarek je ključnega pomena za krepitev regionalne varnosti in zagotavljanje dolgoročne trajnosti energetske oskrbe v času spreminjajoče se geopolitike in okoljskih skrbi. Razprava je obravnavala velik potencial skupnega prizadevanja in naložbe v obnovljive vire energije, nadgradnjo infrastrukture in napredne tehnološke izboljšave. Cilj teh prizadevanj je zmanjšati odvisnost od posameznih virov energije in s tem zmanjšati ranljivosti ter omogočiti razvoj močnejšega energetskega sektorja v regiji.

Pogovori so izpostavili tudi oblikovanje okvira sodelovanja, ki vključuje deležnike iz celotne regije, ki izkoriščajo strateški položaj Črnega morja za doseganje vzajemnih koristi v smislu dostopnosti oziroma razpoložljivosti energije, gospodarske rasti in varstva okolja. Ta celovit pristop poudarja pomen regionalne solidarnosti, inovativnih energetskih rešitev in proaktivnega oblikovanja politik pri obvladovanju sedanjih in prihodnih kompleksnih energetskih izzivov.

Reševanje energetske odvisnosti Turčije

Razprava o energetske odvisnosti Turčije je razkrila strateške ukrepe za zmanjšanje odvisnosti od uvoza energije in poudarila neizkoriščen potencial Turčije v sektorjih obnovljive energije, kot je vetrna energija. Ta poudarek na obnovljivih virih, ki vplivajo na dinamiko turškega energetskega trga in presegajo tradicionalne vire, kot so hidroelektrarne in zemeljski plin, poudarja kritično potrebo države po okrepitvi energetske varnosti in infrastrukture. Z željo, da postane glavno energetske vozlišče za Evropo, se Turčija usklajuje z širšimi cilji energetske diverzifikacije in trajnosti ter se postavlja v ospredje energetske prihodnosti Evrope.

Razprava se je razširila na vprašanja inovativnih energetskih rešitev, naprednih obnovljivih tehnologij in razvoja domačih virov energije za zmanjšanje odvisnosti od tujih virov. Skupna strateška vizija je poudarila geografske in naravne prednosti Turčije kot ključne za spodbujanje energetske neodvisnosti, trajnostnega razvoja in močnejšega regionalnega sodelovanja. Ta večplastni pristop ne le vključuje izkoriščanja vetrne energije, temveč tudi raziskovanje sončnih, geotermalnih in t. i. biomasnih virov, kar odraža celovito strategijo za prehod na bolj raznolik in odporen energetske sistem.

Poudarki na regulatornih reformah, naložbenih spodbudah in mednarodnih partnerstvih so bili prav tako ocenjeni kot bistveni za pospešitev poti Turčije k energetske neodvisnosti in okoljski trajnosti, kar kaže na trden okvir za doseganje ravnovesja med gospodarsko rastjo in ekološko trajnostjo.

Vloga Turčije v evrazijski energetske varnosti

Vloga Turčije v evrazijski energetske varnosti je večplastna in odraža njena strateška prizadevanja za izboljšanje energetske infrastrukture in diverzifikacijo energetskih virov. Z obsežnimi naložbami v obnovljive vire, kot je hidroenergija, ter s strateškimi plinskimi partnerstvi z Azerbajdžanom in Turkmenistanom, Turčija utrjuje svoj ključni položaj v evrazijski energetske krajini. Te pobude so del širše strategije za krepitev regionalne energetske varnosti in potrjevanje statusa Turčije kot ključnega akterja v Evraziji.

Vključevanje obnovljivih virov energije v evrazijsko omrežje je bila tudi osrednja točka, ki prikazuje zavezanost Turčije k trajnostnemu energetskega razvoju in regionalnemu sodelovanju. Cilj tega pristopa ni samo zagotoviti verige oskrbe z energijo po vsej Evraziji, ampak Turčijo postavlja tudi kot vodilno pri prehodu k bolj trajnostni in raznoliki energetskega prihodnosti, ki spodbuja krepitev sodelovanje po vsej regiji.

Ta celovita strategija poudarja pomembnost Turčije pri povezovanju evropskih in azijskih energetskega trgov, prispevajoč k energetskega varnosti in trajnosti med premagovanjem geopolitičnih zapletenosti.

Energetskega izzivi in rešitve EU

Razprave na TASC o energetskega izzivih Evropske unije so poudarile kritično naravo odvisnosti EU od uvoza energije iz geopolitično občutljivih območij. Strokovnjaki so poudarili večplastni pristop k ublažitvi teh ranljivosti in poudarili potrebo po široko zasnovani strategiji, ki vključuje diverzifikacijo energetskega virov, razvoj alternativnih dopolnilnih poti in krepitev tehnologij obnovljivih virov energije. Namen te strategije je zagotoviti zanesljivo in stabilno oskrbo z energijo za EU in zmanjšati tveganje motenj. Ob tem so poudarili pomen spodbujanja obnovljivih virov energije, izboljšanja energetske učinkovitosti in krepitev energetskega sodelovanja tako znotraj EU kot z zunanjimi partnerji. Ti ukrepi so ključni za povečanje energetske odpornosti in trajnosti EU, hkrati pa se osredotočajo na neposredne oskrbovalne izzive in dolgoročne okoljske cilje.

Skupna vizija, ki so jo delili udeleženci, je bila bolj povezan in odporen evropski energetskega sistem, ki bo sposoben krmariti v kompleksnost globalne energetske krajine ob spoštovanju načel trajnosti in sodelovanja.

Kritična infrastruktura in kibernetična varnost

Na konferenci je bilo veliko pozornosti namenjene zaščiti ključne energetskega infrastrukture in varnosti strateških dobrin, predvsem v kontekstu zveze NATO. Razprave so poudarile vse večji pomen kibernetične varnosti pri zaščiti energetskega sredstev in infrastrukture v dobi, ko so energetskega sistemi vse bolj digitalizirani in medsebojno povezani. Ta digitalna preobrazba povečuje tveganje za nacionalno varnost in poudarja kritično potrebo po robustnih ukrepih kibernetične varnosti.

TASC je izpostavila strategije za krepitev odpornosti kibernetске varnosti, pri čemer je poudarila vlogo javno-zasebnih partnerstev, mednarodnega sodelovanja in razvoja naprednih varnostnih tehnologij. Te strategije so ključnega pomena za obrambo vitalne energetske infrastrukture pred nenehno razvijajočimi se kibernetскими grožnjami in zagotavljanje varnosti ključnih energetskih virov. To je še posebej pomembno v dobi, ko imajo lahko kibernetске ranljivosti pomembne geopolitične posledice.

Razprave so poudarile potrebo po celovitem pristopu, ki vključuje politično, tehnološko in mednarodno sodelovanje za učinkovito upravljanje in ublažitev kibernetских tveganj v energetske sektorju.

Zaključek

Turška atlantska varnostna konferenca je poudarila ključno vlogo Turčije v širši evrazijski energetske krajinu in poudarila njeno ambicijo, da postane pomembno energetske vozlišče. Ta vizija je tesno povezana z osrednjimi temami konference, kot so energetska varnost, raznolikost in strateški pomen geopolitične dinamike, ki vpliva na oskrbo z energijo v črnomoški regiji in širše. Razprave so se poglobile v kompleksen preplet nacionalnih energetskih politik, regionalnih varnostnih skrbi in ciljev doseganja trajnostnega razvoja v času globalne povezanosti.

Konferenca je jasno poudarila, da sta strateški geografski položaj Turčije in njene pobude pri razvoju energetske infrastrukture ter partnerstvih temeljnega pomena za uresničitev njenega cilja postati nepogrešljiva energetska povezava med Vzhodom in Zahodom. Poudarjena je bila potreba po skupnih prizadevanjih, inovativnih rešitvah in proaktivnem oblikovanju politik, pri čemer je konferenca izpostavila pomen transnacionalnega sodelovanja in strateškega razmisleka pri uresničevanju energetske odpornosti in spodbujanju trajnosti.

S spodbujanjem dialoga in partnerstev je TASC postavila smernice za Turčijo in njene regionalne partnerje, kako se spoprijeti z izzivi in izkoristiti priložnosti v spreminjajočem se energetske okolju, kar predstavlja pomemben mejnik pri zagotavljanju trajnostne in varne energetske prihodnosti.

Avtor poročila:

Matic Kosirnik

4. 2. 2024